

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov $E\acute{U}$

Kód ITMS: 26130130051 číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Radka Tkáčová

Praktiká z geografie, 8.ročník (pracovné listy)

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,

Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ:Mgr. Radka TkáčováKontakt na autora UZ:radkatkac82@gmail.comNázov:Praktiká z geografie, 8.ročník

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Peter Kimák-Fejko

ISBN 978-80-565-0163-4

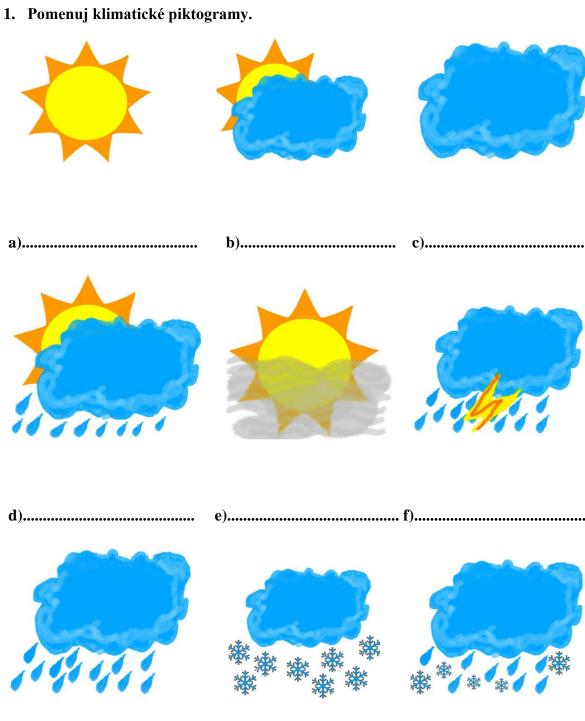
Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Pracovný list č.1: Počasie	4
Pracovný list č.2: Meteorologické pozorovania	8
Pracovný list č.3: Mierka mapy	10
Pracovný list č.4: Druhy máp	13
Pracovný list č.5: Azimut	16
Pracovný list č.6: Prakticky s atlasom - Vyhľadávanie v atlase	18
Pracovný list č.7: Európske metropoly	23
Zoznam bibliografických odkazov	26

Pracovný list č.1: Počasie

h) ...... i).....

2. Ktoré vlastnosti počasia sú uvedené v nasledujúcej predpovedi?

Situácia

Od severozápadu k nám bude prúdiť studený vzduch. Zároveň bude smerovať cez Nemecko na východ ďalší frontálny systém.

Predpoveď počasia na 16.03.2014 (Nedeľa)

Premenlivá, od západu veľká oblačnosť. V noci miestami prehánky, od cca 600 m snehové. Cez deň postupne všade dážď, alebo prehánky od cca 800 m sneženie. Silno veterno.

Nočná teplota 3 až -3 st. Denná teplota 3 až 8, na severozápade okolo 1 st.

VLASTN	OSTI POČASIA:
3. Uve	eď a vyznač do obrysovej mapy Slovenska:
a)	Miesto, kde bola najvyššia nameraná teplota:
	Miesto:, teplota:°C
b)	Miesto, kde bola najnižšia nameraná teplota:
	Miesto:, teplota:°C

4. Vytvor správne dvojice.

meteorologický prvok	merací prístro
a) tlak vzduchu	1. heliograf
b) sila vetra	2. barometer
c) vlhkosť vzduchu	3. teplomer
d) zrážky	4. vlhkometer
e) teplota vzduchu	5. anemometer
f) slnečný svit	6. zrážkomer

5. Doplň k meteorologickým prvkom jednotky v akých sa udávajú.

Teplota sa udáva v	
Zrážky sa udávajú v	
Rýchlosť vetra sa udáva v	. alebo
Smer vetra sa určuje na základe	
Oblačnosť sa udáva v	·· ·
Tlak vzduchu sa udáva v	

6. Vypočítaj priemernú dennú teplotu, ak

- a) O 7:00 namerali teplotu 4 °C,
  - o 14:00 namerali teplotu 12 °C,

o 21:00 namerali teplotu /°C.
Napíš postup výpočtu:
Priemerná denná teplota bola
b) O 7:00 namerali teplotu - 5 °C,
o 14:00 namerali teplotu 0 °C,
o 21:00 namerali teplotu -7 °C.
Napíš postup výpočtu:
Priemerná denná teplota bola
c) O 7:00 namerali teplotu 16 °C,
o 14:00 namerali teplotu 25 °C,
o 21:00 namerali teplotu 18 °C.
Napíš postup výpočtu:
Priemerná denná teplota bola

7. Osemsmerovka. Nájdi v nej tieto slová: vietor, ovzdušie, zrážky, počasie, meteorológ, mraky, kumulus, predpoveď, orkán, mráz, sneh

ÁΝ̈́Q ÄZPÍCEŽČŇ ŽWÁÁŤLÓĽÁVEMU J M Š Ť Ý M M Í Ú Ď H N I M Ě W L D S R O F O J J F P F K T N E Á G B F ŤPUZEŘVJTBDRÔGÉTTNÔXČ ÚÝCÔÚÚJBÉKĽŠEHĚEDOĚĚS EĚĽÝHZDLRŘWUĎNDDOGPRYÝI Ó H E Ú C Í B Q D X Ô M Š F G P R Y Ď É Á C Č Ú L Š G Ď M N X N Ň X L F R L Ô Ä O Č K E Ň U É Q ÍLÁVCRŠPÍQZJRGAQSLVŠŽÍÚGD Ž S L Ť Ď Á M K Z W T K A Ď T K V Ó V E J Á J Z HKŤRGTZKÝUÚŘDÄĽBÓYGŠNĎIRÓIN нмики́у́оу J F M Ô U G Ô Š C Z ÍYEYE T Ť Ó R B D Š Ó Í P É U I I Q Ó Y E Č N I J Ň T Ě X Š Ó Ě Ď I U Ý Ž S Š Ô B L X Ď Z G Ú I Ř S I F U Ž N Ó A L H Ú O Ä Ř V Í J Y U Q Ť X Ň Ž Ž A J Ď D Ž F ÁNÓČJĚČŠŤCČČHSXVNÓSČCQŽXĚ SFYDBĚJŤFLHÝĽKĚĚÁÚOTŘÚS EJUJÓÄZIĎĽČDĎÉEPÉKPHŠĎP ŘITŽFÍYÄXBKGÍKŽNERÚKD ŇVUHŠXSÁÍÚJÔIÚSŤMÁOÁĎ E D H Ď L M U E G E I Š U D Z V O Ä Š Ž Ď Q É E Ó J S Ô É Š C Ě N Z Č G ZČRXŠVWŠČÚGÔJ XMŘGKFŇRP F X G

Pracovný list č.2: Meteorologické pozorovania

Projektová úloha: Sledovanie počasia. Sleduj a zapisuj si predpoveď počasia počas jedného týždňa a ku každej predpovedi nakresli klimatický piktogram.

Pondelok:			
Dátum:		Piktogram:	
7:30	o C		
14:00	° C		

Utorok: Utorok:	
Dátum:	
7:30° C	
14:00° C	
21:00° C	
Priemerná teplota:	_ ° C
Streda:	
Dátum:	Piktogram:
7:30° C	
14:00° C	
21:00° C	
Priemerná teplota:	_ ° C
Štvrtok:	
Dátum:	Piktogram:
7:30 ° C	
14:00° C	
21:00 ° C	
Dátum:	Piktogram
7:30° C	
14:00° C	
21:00 ° C	

o C

Priemerná teplota: _____

C	٦L	_ 4	١	
	nn	m		

Dátum:	Piktogram:
7:30° C	
14:00° C	
21:00° C	
Priemerná teplota: ° C	

Nedel'a:

Dátum:	Piktogram:
7:30 ° C	
14:00° C	
21:00° C	
Priemerná teplota: º C	

Pracovný list č.3: Mierka mapy

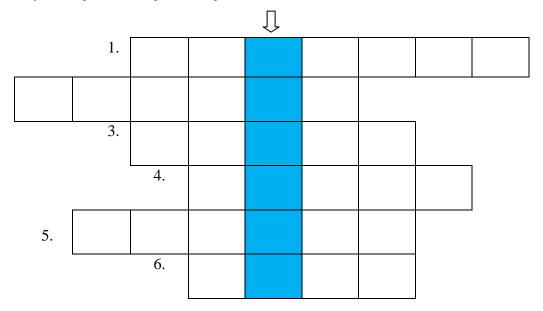
1.	Mierka 1: 100 000 znamená, že 1cm na mape je v skutočnosti 100 000 cm,
	čiže 1 km: 1:1 ~~00 000~~
	Koľko km v skutočnej krajine predstavuje 1 cm na mape pri mierke:
	a) 1: 800 000 000

	Mierka	1 cm na mape zodpovedá v	1 km na mape zodpovedá
6.	Doplň chýbajúce údaj	e v tabuľke:	
	c) vzdialenosť na map	e 5 cm; mierka mapy je 1: 9 000	
		e 3 cm; mierka mapy je 1: 200 00	
	vzdialenosť na mape je a) vzdialenosť na map	: e 2 cm; mierka mapy je 1: 90 000	0 000
5.	Koľko km sú od seba	vzdialené v skutočnej krajine	
	Aká je ich vzdialenosť		
4.	Mierka mapy je 1: 60 0	00. Vzdialenosť medzi Bratislavo	ou a Parížom na mape je 7 cm
	73 km.		
3.		k vzdialenosť na mape meria 3	
	mape s mierkou 1: 3 00	0 000 ?	
2.	Vzdušná vzdialenosť z	Prešova do Košíc je 20 km. Aká	dlhá bude táto vzdialenosť n
	c) 1: 60 000		
	b) 1: 50 000 000		

Mierka	1 cm na mape zodpovedá v skutočnosti	1 km na mape zodpovedá v skutočnosti
1:2000	m	cm

1:25 000	m	cm
1:50 000	km	mm
1:200 000	m	cm
1:1500000	m	mm

7. Vyrieš tajničku. Nájdeš v nej názov svetadiela.

Riešenie tajničky:	
--------------------	--

- 1. Zmenšenie v geografii vyjadrujeme ......
- 2. Zmenšený model Zeme je .....
- 3. Sever po anglicky.
- 4. Zemská os, okolo ktorej sa Zem otáča, prechádza dvoma bodmi na jej povrchu severným a južným .....
- 5. Smer na sever možno určiť pomocou jednoduchého prístroja, ktorý nazývame.....
- 6. Zmenšený plochý obraz Zeme alebo jej častí nazývame .....

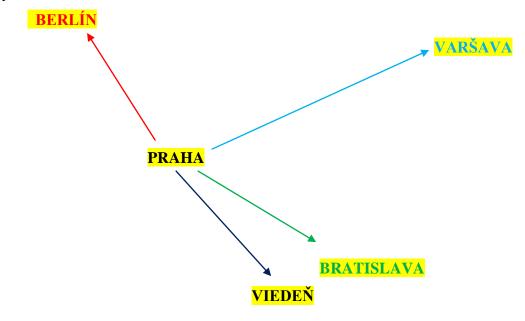
•	T 1		• ,	,	•
X.	Don	iń do	viet	správne	noimy.

a) Zmenšený rovinný obraz Zeme alebo jej časti je ......

- e) Mierka môže byť vyjadrená grafom .....mierka , napr. :

	V	 l : 1 100 (	000	
		 11 km		
υ ⊢——	_ 11	 33	44	55 km

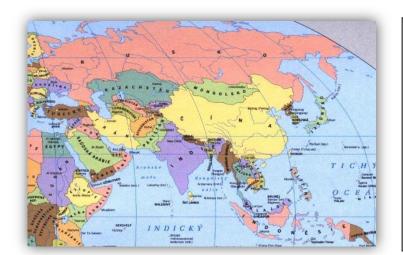
- 9. K jednotlivým typom máp podľa mierok, napíš príklad mierky.
- a) Mapy veľkej mierky podrobné, mierka väčšia než.....
- b) Mapy strednej mierky .....
- c) Mapy malej mierky veľké skreslenia, mierka menšia než .....
- 10. Pracuj s atlasom. Vypočítaj vzdušnú vzdialenosť z Prahy do hlavných miest susedných štátov.

Pracovný list č.4: Druhy máp

1. Pomenuj druhy máp na obrázkoch a uveď ich charakteristické znaky.

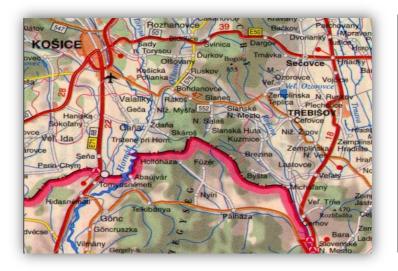
Obr.1

Druh mapy:

Charakteristické znaky:

Obr. 2

Druh mapy:

Charakteristické znaky:

Obr.3

Druh mapy:

Charakteristické znaky:

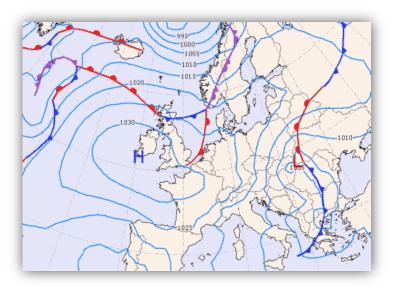
Obr.4

Druh mapy:

Charakteristické znaky:

Obr.5

Druh mapy:

Charakteristické znaky:

Obr.6

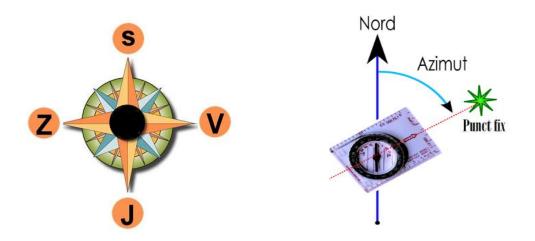

Druh mapy:

Charakteristické znaky:

Pracovný list č.5: Azimut

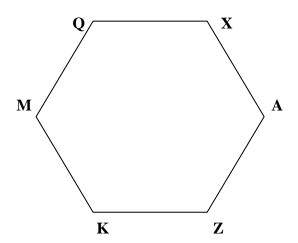
Azimut je orientovaný uhol v stupňoch (orientovaný znamená, že má definovaný smer merania v smere hodinových ručičiek), ktorý zviera určitý smer (pochodová os, smer k pozorovanému objektu, smer pohybu) od severného pólu. Severný pól má azimut 0°.

Obr.1: Svetové strany

Obr.2: Azimut

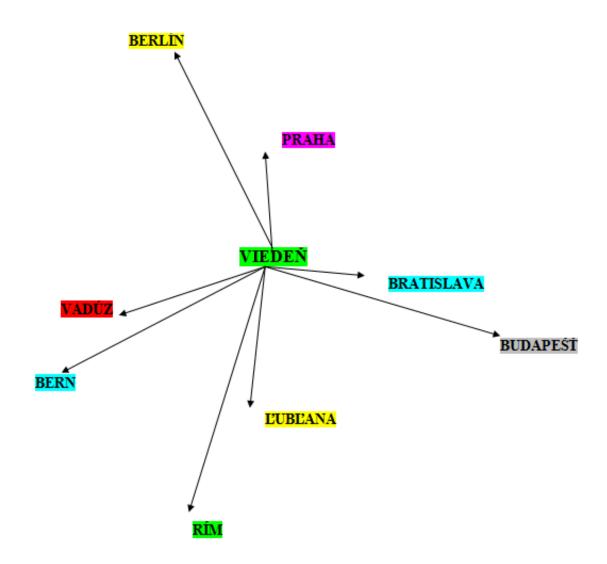
1. Urč azimut nasledujúcich bodov:

- a) z bodu M do bodu X .....
- b) z bodu Q do bodu Z .....
- c) z bodu Z do bodu A .....
- d) z bodu K do bodu Q .....
- e) z bodu X do bodu K
- f) z bodu M do bodu X .....

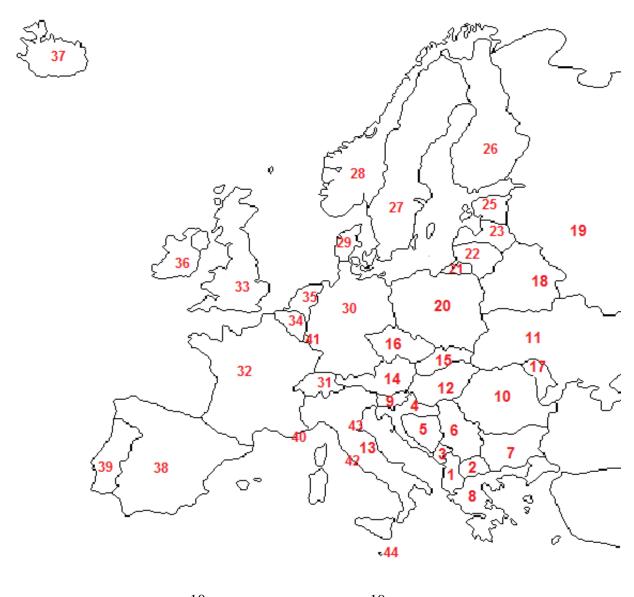
2. Zisti, aký azimut má:

- a) sever .....
- b) juh .....
- c) východ .....
- d) západ .....
- 3. Pracuj s atlasom: Vypočítaj azimut z Viedne do hlavných miest susedných štátov.

Pracovný list č.6: Prakticky s atlasom - Vyhľadávanie v atlase

1. Slepá mapa Európy. Doplň k jednotlivým číslam názvy európskych štátov s pomocou atlasu Európy.

1	10	19
2	11	20
3	12	21
4	13	22
5	14	23
6	15	24
7	16	25
8	17	26
9	18	27

28	33	38 43
		39 44
		40
		41
32	37	42

2. Doplň správne pomocou atlasu dané štáty:

Španielsko, Peru, India, USA, Slovensko, Tanzánia, Maroko, Venezuela, Nórsko, Turecko, Írsko, Mexiko, Japonsko, Ukrajina, Filipíny

	Západná pologuľa	Východná pologuľa
Severná pologuľa		
Južná pologuľa		

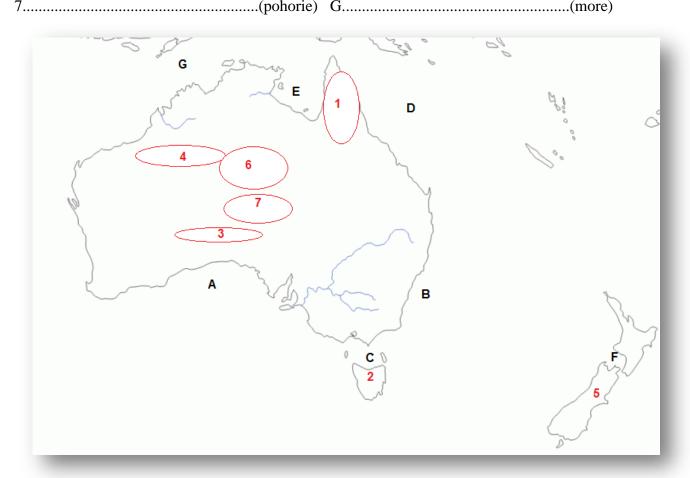
3.	Pomocou	atiasu	sveta	zisti,	Ktora	krajina
----	---------	--------	-------	--------	-------	---------

a)	Leží západne od Uruguaja
b)	Leží východne od Slovenska
c)	Leží severne od Mexika
d)	Leží východne od Portugalska
e)	Leží južne od Kanady
f)	Leží západne od Indie
g)	Leží východne od Alžírska
h)	Leží severne od Číny
i)	Leží južne od Botswany
j)	Leží severne od Uzbekistanu

4.	Podľa mapy Ázie zisti, koľko km je:
	a) z Pekingu do Tokia
	b) z Nai Dillí do Pekingu
	c) z Pekingu do Biškeku
	d) z Pekingu do Tai - Pei
	e) z Dháky do Pekingu
5.	Ktoré more obmýva pobrežie nasledujúcich krajín? Pracuj s atlasom.
	a) Pakistan
	b) Egypt
	c) Ukrajina
	d) Taliansko
	e) Poľsko
	f) Kuba
6.	S pomocou atlasu sveta doplň k jednotlivým púšťam svetadiel, na ktorom sa
	nachádzajú.
a)	Gobi
b)	Namíb
c)	Veľká piesočná púšť
d)	Atacama
e)	Kyzylkum
f)	Gilská púšť
g)	Taklamakan
h)	Kalahari
7.	S pomocou atlasu sveta doplň k jednotlivým pohoriam svetadiel, na ktorom sa
	nachádzajú.
a)	Kilimandžáro
b)	Ural
c)	Hindukúš
d)	Andy
e)	Veľké predelové vrchy
f)	Apalačské vrchy
g)	Kaukaz
h)	Atlas
i)	Alpy

8.	Slepá mapa Austrálie. Doplň z pomocou atlasu Austrálie a Oceánie názvy týcht	to
	povrchových celkov.	

1	(polostrov)	A(záliv)
2	(ostrov)	B(more)
3	(púšť)	C(prieliv)
4	(púšť)	D(more)
5	(ostrov)	E(záliv)
6	(pohorie)	F(prieliv)
7	(nohoria)	G (mora)

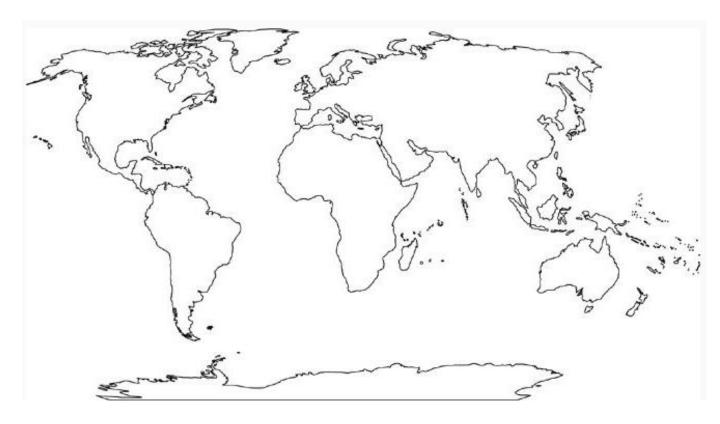
9. V nasledujúcich vetách sa nachádza 3 chyby. Nájdi ich, oprav a napíš správne do riadku nad textom.

Štáty Bangladéš a Mongolsko ležia v Afrike.	
Štáty Gambia a Mali ležia v Južnej Amerike.	

Štáty Monako a Malta ležia v Afrike.

10. Slepá mapa sveta. S pomocou atlasu vyznač farebne do slepej mapy sveta:

- a) kontinenty
- b) svetadiely
- c) oceány

11. Osemsmerovka. Ktorému svetadielu patria nasledujúce štáty?

Y	Ě	Х	Ž	Y	D	С	Ľ	С	Ä
U	Š	K	U	В	Α	$\mathbf{H}$	Ň	Ě	$\mathbf{E}$
R	$\mathbf{R}$	$\mathbf{H}$	М	$\mathbf{E}$	Х	I	K	О	K
U	J	Ň	S	Ě	W	$\mathbf{L}$	Í	Ó	V
G	$\mathbf{H}$	$\mathbf{T}$	Ú	Ý	$\mathbf{P}$	E	R	U	Á
U	K	О	$\mathbf{L}$	U	М	В	I	Α	D
Α	$\mathbf{N}$	Í	$\mathbf{T}$	$\mathbf{N}$	$\mathbf{E}$	$\mathbf{G}$	R	Α	О
J	Á	Ó	U	Í	I	Х	Ú	Q	$\mathbf{R}$
W	Í	J	Α	$\mathbf{U}$	G	Α	$\mathbf{R}$	Α	$\mathbf{P}$
Ď	Č	Ľ	A	Ι	$\mathbf{v}$	Í	$\mathbf{L}$	О	$\mathbf{B}$

- (?) PERU
- (?) CHILE
- (?) URUGUAJ
- (?) PARAGUAJ
- (?) ARGENTÍNA
- (?) MEXIKO
- (?) KUBA
- (?) BOLÍVIA
- (?) EKVÁDOR
- (?) KOLUMBIA

Pracovný list č.7: Európske metropoly

1. Na základe kultúrnej pamiatky, doplň k obrázkom názov európskeho mesta a štát, v ktorom ležia.

Mesto:

Štát:

 Mesto:
 Mesto:

 Štát:
 Štát:

2	1.4	P" (ir	

Mesto:.....
Štát:....

Mesto:.....
Štát:.....

Mesto:	Mesto:
Štát:	Štát:

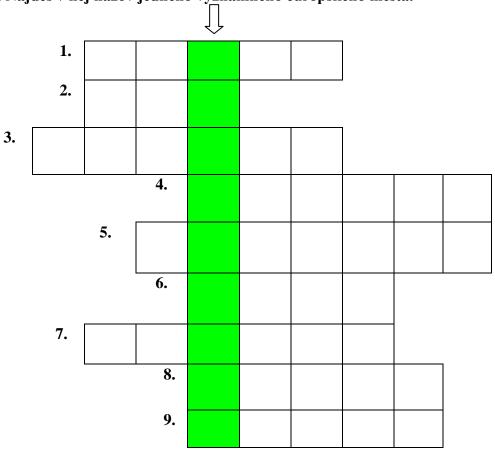
Mesto:	Mesto:
Štát:	Štát:

Mesto:	Mesto:
Štát:	Štát:

2. Tajnička. Nájdeš v nej názov jedného významného európskeho mesta.

- 1. Hlavné mesto Českej republiky.
- 2. Hlavné mesto Talianska.
- 3. Hlavné mesto Belgicka.
- 4. Hlavné mesto Albánska.
- 5. Hlavné mesto Nemecka.
- 6. Hlavné mesto Lotyšska.
- 7. Hlavné mesto Španielska.
- 8. Hlavné mesto Grécka.
- 9. Hlavné mesto Bieloruska.

D. V	• • • • •	
Riešenie ta	inickv	
ixicscille u	iliicky.	

Zoznam bibliografických odkazov

- HALÁS, M.,NOVÁKOVÁ, G. 2005. Riešme geografickú olympiádu. Otázky a úlohy pre základné školy a osemročné gymnázia. Bratislava: IUVENTA. ISBN 80-8072-041-X.
- 2. RUŽEK, LIKAVSKÝ. 2011. Geografia pre 8. ročník základných škôl a 3 ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ, Harmanec, 2011
- 3. RUŽEK, LIKAVSKÝ. 2009. *Geografia pre 5. ročník ZŠ* .VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2010.
- 4. TOLMÁČI, L. 2011. *Geografický atlas pre základné a stredné školy*. Harmanec: VKÚ, ISBN 978-80-8042-570-8.

Internetové zdroje:

http://zaletsi.cz/madrid-easyjet-1-670-kc

http://www.ambiente-apartments.com/sk

http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=meteo_tpredpoved_skcele&area=cele&ts=1394928000

http://frotik.blog.cz/0701/staty-asie-a-jejich-hlavni-mesta

http://www.huto.sk/Leftcarmap.htm

http://www.slovenskyraj.sk/mapy/mapa/mapa.html

http://skolakov3a.sweb.cz/PRVOUKA/orientace_v_krajine/svetove_strany_cviceni/test2.htm

http://posturi.wordpress.com/2011/09/07/orientarea-cu-si-fara-busola/

http://ruzovyfantomas.blog.cz/en/1011/slepa-mapa-evropy

http://profesor.xf.cz/2012/10/Slepe-mapy-Australie.html

http://dromedar.topky.sk/cl/100179/167941/Pariz

http://www.poznani.sk/rusko/moskva/zajazdy/

http://www.ttstudio.sk/image.php?id_foto=1601

http://creatio.blog.cz/1010/navsteva-prahy

http://www.oskole.sk/pages/printpage.php?clanok=18168